

Nr 10
X 2021

KRASNA LOVE

LIONEK

WIEŚCI

Lubi koty
małe,
większe i te
całkiem duże.
Po Wrocławiu spaceruje
tylko kocimi
ścieżkami.

Z Mruczkiem
spędza /w ię
część wolne-
go czasu.

Ma na imię
Mruczek
(choć nigdy
nie mruczy).

Kiedy jednak
Mruczek ryk-
nie, to wnet
każda troska
zniknie!

Wrocław miasto spotkań

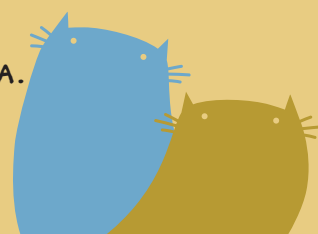
W NUMERZE:

O KLEJNOCIE I SERCU, WSZYSTKO O HERBIE WROCŁAWIA
W SWOIM KĄCIKU WROCŁOVEK CIEKAWIE OPOWIADA.

KTO NAJSZYBSZY, CZY ORZEŁ DOGONI ZAJĄCĄ?
MATEMATYK JEDNYM WZOREM WSZYSTKIE SPORY UTRĄCĄ.

O GRYFIE, SFINKSIE I STRASZNEJ CHIMERZE,
CZY ISTNIAŁY NAPRAWDĘ? NIEMOŻLIWE! NIE WIERZĘ!

ZNÓW KILKA ZADAŃ, KONKURSY, NIE GROZI WAM DZIŚ NUDA.
ZROBICIE LWA Z PAPIERU, NA PEWNO WAM SIĘ UDA!

„PAŹDZIERNIK CHODZI PO KRAJU, CICHNIE PTACTWO W GAJU”

KONIEC
ŚPIEWANIA,
PAŹDZIERNIK
CHODZI PO
KRAJU.

ALE TATOOO!

A WŁAŚNIE ŻE
BĘDĘ ŚPIEWAĆ!

HELENA, MOŻE
POMOŻESZ, HĘ?

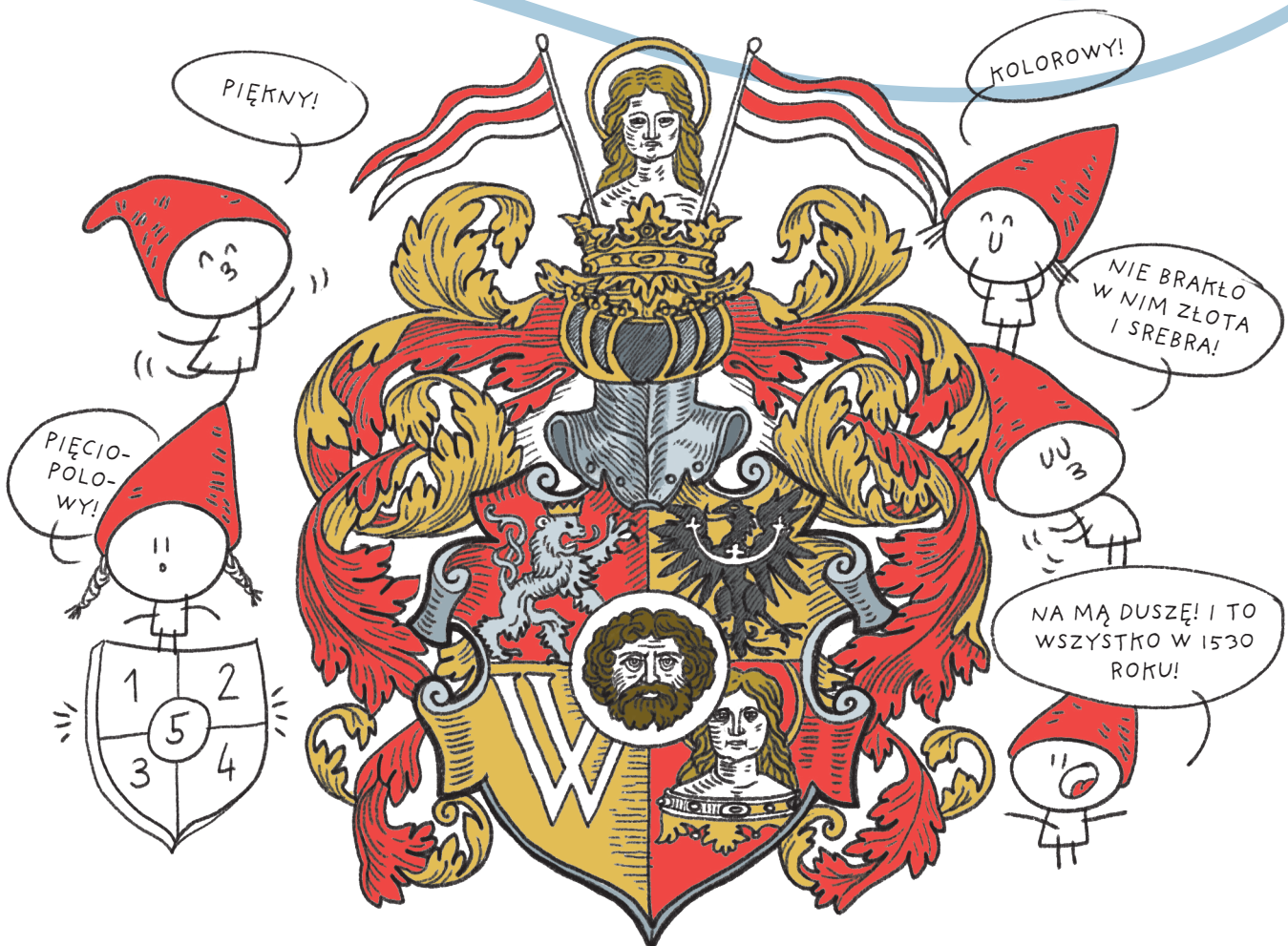
NIE TERAZ, ROBAKI
MAM NA GAZIE!

KĄCIK
KRASNALA
WROCLOVKA

TAJEMNICE WROCŁAWIA

WSZYSTKO
O HERBIE

No, prawie wszystko, bo historia wrocławskiego herbu jest długa. Czeski król Ferdynand I nadał Wrocławowi herb w 1530 roku! Mieszkańcy miasta się zachwycili: herb był piękny, pięciopółowy i kolorowy, nie brakowało w nim złota i srebra.

HISTORIA ZAPISANA W HERBIE

Litera „W” to inicjał legendarnego założyciela miasta – czeskiego księcia Wratysława. Natomiast czarny orzeł ze srebrną przepaską na piersiach jest symbolem śląskich Piastów, którzy rządili Wrocławiem do XIV wieku. Kroczący biały lew z koroną i podwójnym ogonem to pamiątka z czasów, gdy miastem władali czescy królowie. A Jan Ewangelista? Ten święty opiekował się Radą Miejską i patronował kaplicy ratuszowej.

CZY HERB MA SERCE?

Ma, na samym środku tarczy, dobrze widoczne. We wrocławskim herbie na okrągłym srebrnym polu znajduje się głowa patrona miasta – Jana Chrzciciela. Dlaczego tylko głowa? O to trzeba byłoby spytać okrutną Salome, która zażyczyła sobie głowy świętego Jana. Kat wykonał swoją powinność i Herod ofiarował dziewczynie na srebrnej tacy ściętą głowę proroka.

CO ZA KURTUAZJA! JAKIE DOBRE WYCHOWANIE!

W herbie Czech lew stoi na dwóch łapach i głowę odwraca w lewą stronę. Tymczasem na wrocławskiej tarczy patrzy w prawo, wprost w oczy orła. Dlaczego? Po prostu niegrzecznie byłoby stać plecami do innej figury na herbie, dlatego lew kulturalnie odwrócił się do swego sąsiada. Takie zwrócenie się postaci do siebie nazwano ukłonem heraldycznym.

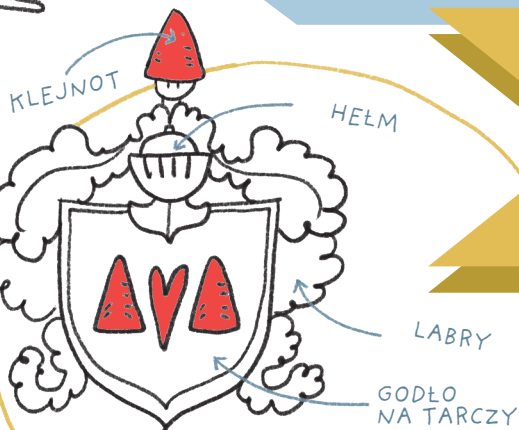
I TO MA BYĆ KLEJNOT?!

Klejnot w herbie to nie zawsze złoty pierścień, wysadzana rubinami korona czy naszyjnik z pereł. Klejnotem może być na przykład głowa psa, bawoli róg albo... drabina. Klejnot herbowy znajduje się nad tarczą herbową i często jest powtórzeniem jednego z elementów herbu. Klejnotem wrocławskiego herbu jest popiersie św. Jana Ewangelisty.

HERALDYKA

nauka o herbach zajmująca się historią i opisem herbów

KRASO WNICZEK

CZYLI SŁOWNICZEK BAAARDZO TRUUUDNYCH WYRAZÓW

INICJAŁ

pierwsza litera imienia lub nazwiska

HERBARZ

księga, w której zgromadzono i opisano herby

W SZRANKI STANĄ
TULISŁAW MOCARNY
HERBU ZAJĄC
ORAZ
GNIEWOSZ ŚWIETLIK
HERBU MYSIE ŁAPKI.

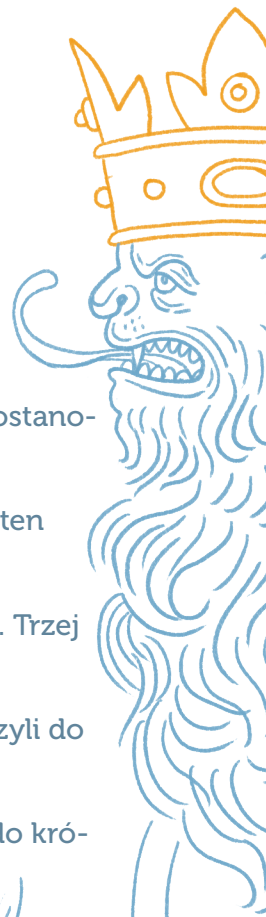
HEROLD

dawny urzędnik, który wyśmienicie znał się na herbach, a podczas turniejów wywoływał rycerzy i opisywał ich herby

DŁACZEGO DWA LEW MA OGONY

Dawno, dawno temu, gdy Kłodzko nie miało jeszcze swojego , rada miasta postanowiła wysłać do czeskiego

swoje poselstwo. Trzeba było uprosić władcę, aby ten

nadał miastu i to nie było takie, ale wyjątkowe, tak jak wyjątkowe było Kłodzko. Trzej

rajcy ubrani w długie , w kolorowych na głowach, przytroczyli do

wielkie z i ruszyli w podróż do Pragi, do kró-

lewskiego

Jechali bez przerwy, w

i w w dzień i przy świetle

aż wreszcie

stanęli przed obliczem

. Ukłonili się nisko do samej ziemi i wyjaśnili, co jest po-

wodem, że zawracają Najjaśniejszemu

. Władca wysłuchał ich uważnie, a potem

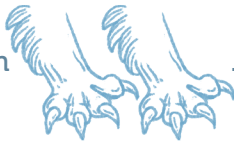
kiwnął

, przywołując nadwornego artystę i każąc mu namalować

z na głowie, stojącego na dwóch

Postąńcy ze szczęścia byli w

. Przywieziemy do

herb z

na

– myśleli. – Ależ wszyscy będą zadowoleni! Gdy po kilku dniach dotarli do

Kłodzka, niebawem z siebie dumni, pokazali gawiedzi zgromadzonej na rynku jeszcze pach-

nący świeżą herb. Ale mieszkańcy miasta zamiast bić brawo, wybuchnęli gromkim

śmiechem. Śmiali się do rozpuku, od do , i pokazywali na , który

nie miał . Rada miasta zdecydowała, że poselstwo musi wrócić do

i prosić o zmianę . Inaczej Kłodzko znajdzie się na wszystkich i stanie się

wielkim pośmiewiskiem.

Cóż było robić? Trzej rajcy wsiedli na i ruszyli do Pragi. zdziwił

się bardzo, gdy ponownie zobaczył , a gdy wysłuchał, z czym przyjechali, ze

śmiechu aż złapał się za , śmiali się wszyscy: dworzanie, , dworu, służący,

a nawet królewski . Posłańcy przekonywali bowiem władcę, że u

jest najważniejszy, że bez , to tak jak bez , jak

 bez , jak bez ...

– Dosyc – rzekł król. – Wiem już wszystko. – I ruchem przywołał do siebie malarza.

– Domaluj ogon, albo nie, domaluj mu dwa, skoro taki ważny,

niech znają hojność swego króla. – I szelmowsko puścił do wszystkich.

Posłańcy nie protestowali, że dwa to już chyba przesada. Grzecznie się ukłó-

nili, zabrali ze sobą zwój z nowym i wrócili do

domu. Od tej pory czeski ma dwa .

Nie wierzycie? Możecie to sprawdzić sami.

Czy to WOLNO, czy to SZYBKO

Lew jest królem zwierząt, więc biega najszybciej!

Matematyka jest jednak najlepsza!!!

Nieprawda! Zając jest szybszy!

No co wy? Orzeł by ich z łatwością zostawił w tyle.

O! Patrzcie na podium!

A mówiaś, że nie lubisz matematyki.

STOP!
Skończcie tę kłótnię. Wystarczy przecież sprawdzić, z jaką prędkością na godzinę biega lew, skacze zając i lata orzeł.

JEST NA TO WZÓR!

$$V = \frac{S_{(DROGA)}}{T_{(CZAS)}}$$

(PRĘDKOŚĆ)

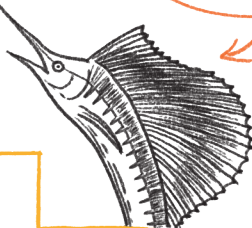
II MIEJSCE
gepard
120 km/h

I MIEJSCE
sokół wędrowny
350 km/h

III MIEJSCE
żaglica
110 km/h

NASZYM POLSKIM REKORDZISTĄ JEST ZAJĄC SZARAK, MOŻE JEGO PRĘDKOŚĆ NIE JEST ZADZIWIAJĄCA, BO WYNOŚI 77 KM/H, ALE TO DŁUGODYSTANSOWIEC.

SOKÓŁ WĘDROWNY JEST RZECZYWISTIE MISTRZEM SZYBKOŚCI, SPADA NA SWĄ OFIARĘ Z PRĘDKOŚCIĄ 350 KM/H, NAWET PODCZAS NORMALNEGO LOTU JEGO PRĘDKOŚĆ ZADZIWIĄ – TO OKOŁO 100 KM/H. GEPARD ZA TO BIEGA NAJSZYBCIEJ, JEST NIEZWYKŁYM SPRINTEREM. ZALEDWIE W CIĄGU KILKU SEKUND POTRAFI OSIĄGNĄĆ PRĘDKOŚĆ 72 KM/H, NIESTETY SZYBKO SIĘ MĘCZY I PO KILKuset METRACH MUSI „ZŁAPAĆ ODDECH”. W WODZIE KRÓLEM JEST ŻAGLICA, PODCZAS WODNEGO SPRINTU TA NAJSZYBSZA RYBA ŚWIATA SKŁADA SWĄ WYSOKĄ I DŁUGĄ PŁETWĘ GRZBIETOWĄ.

A TO CIEKAWIE!

KOCIMI ŚCIEŻKAMI po Wrocławiu

KĄCIK
KRASNALA
RADIOWCA

Krasnal Radiowiec rozmawia z bohaterem numeru – Krasnałem Lionkiem

Podobno o kotach tych małych i dużych wiesz wszystko. Mówią, że koty lubią chadzać własnymi kocimi ścieżkami. Porozmawiajmy dzisiaj, gdzie możemy je we Wrocławiu spotkać?

Jednym z najstynniejszych wrocławskich kotów był kot Dante. Mieszkał w antykwariacie. Uwielbiał wygrzewać się na słońcu i wylegiwać na witrynie z książkami, jego ulubionym dziełem była „Boska komedia”, utwór napisany przez Dantego. Gdy nasz koci Dante udał się do kociego nieba, na parapecie antykwariatu ustawiono jego rzeźbę. Teraz każdy może posmyrać go pod bródką.

KOT DANTE

A Wrocek?

O, ten jest ulubieńcem prezydenta Wrocławia. Mieszka w jego gabinecie, w ratuszu. Wiele mu zawdzięczamy, bo ponoć, a wiem to od samego Wrocka, czasem pomaga prezydentowi podjąć trudne decyzje.

Słyszałem też coś o kociej kawiarni. Czyżby miejskie koty lubiły kawę z mleczkiem?

Gdzież tam! Koty kawy nie piją, mleka też nie powinny, szkodzi im. Ale koty to wielkie pieszczochy, a ludzie odprężają się i relaksują, gdy głaszczą koty i słyszą ich mruczenie. Korzyść z głasków obopólna.

Krasnalica Tekla mówi, że koty mają niezależną naturę.

To prawda, ale bardzo przywiązują się do swoich przyjaciół-ludzi (*lew trąca Lionka pieszczotliwie głową*). Widzisz, mój Mruczek, potwierdza. Nazwałem go tak pieszczotliwie, chociaż jak wiadomo duże koty nie mruczą, lecz ryczą. Dopomni na się, abyśmy powiedzieli coś o lwach. Wiesz, że to jedyne z kotowatych, które żyją w grupie? Pewnie dlatego nie przeszkadza im, że w samym Rynku tworzą spore stadko.

Naprawdę???

Rozejrzyj się, wokół nas mnóstwo lwów stojących na dwóch łapach. Tam i tam, i tam (*pokazuje na herby nad wejściem do ratusza i na ratuszowej wieży*). A gdybyście chcieli pogłaskać lwa, to mój Mruczek głaski uwielbia. W dodatku nigdzie się nie ruszamy z Sukiennic, zawsze nas tu spotkacie.

A więc niech żyją głaski!

Niech żyją!

KOTY MAJĄ SWÓJ SKOMPLIKOWANY KOCI JĘZYK. PRZEKAZUJĄ INFORMACJĘ NIE TYLKO DŹWIĘKAMI: MRUCZENIEM, MIAUCZENIEM, PRYCHANIEM, SYCZENIEM, WYCIEM, ALE RÓWNIEŻ ZA POMOCĄ SWOJEGO OGONA I POZYCJI CAŁEGO CIAŁA ORAZ WYRAZEM PYSZCZKA. ABY KOTA ZROZUMIEĆ, TRZEBA SIĘ TEGO JĘZYKA NAUCZYĆ.

MIAU.
(Cześć, masz rybkę?)

JEDNO KRÓTKIE MIAUKNIĘCIE, TO BĘDZIE PRZYWITANIE.

RRRRRR...GRRROOOORRR...
(Ta miska jest moja i wszystko, co w niej, też jest moje!)

GARDŁOWE WARCZENIE MOŻE OZNACZAĆ: NIE ZBLIŻAJ SIĘ!

GDY KOT, MIAUCZĄC, WRZAŚNIE, PEWNIENIE CHCE CI POWIEDZIEĆ:

WRRRAAAU!!!
(uważaj, niezdarco, nadepnęłam ci na ogon!)

LEPIEJ ZEJDŹ KOTU Z DROGI, KIEDY KOT WYGLĄDA TAK:

Wyzywasz mnie na pojedynek, nędzniku...
Do ataku!!!!

ROZSZERZONE ŻRENICZE, POŁOŻONE USZY, PATRZY W OCZY)

KONKURS Z NAGRODAMI!

Zrób zdjęcia kotu, gdy chce ci coś powiedzieć. Rozszyfruj koci język i napisz, jaką wiadomość przekazał ci kot. Zdjęcie wyślij do 30 października na adres: WPM@UM.WROC.PL z dopiskiem: KOCI JĘZYK.

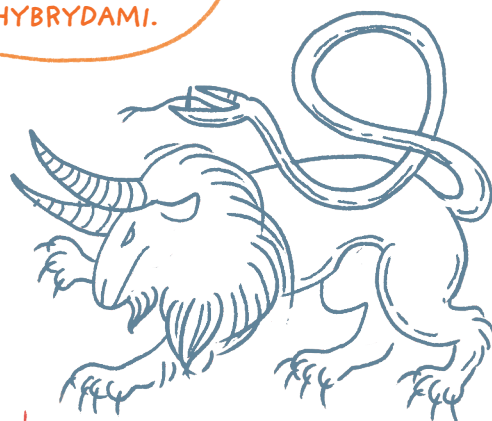
KĄCIK DETEKTYW MAGDY

CZY LEW UMIE LATAĆ?

TA ZAGADKA WCALE NIE JEST TAKA TRUDNA. WYSTARCY PRZYJRZEĆ SIĘ KAMIENICY POD GRYFAMI NA WROCŁAWSKIM RYNKU. ZOBACZYMY TAM ZWIERZĘ NIEZWYKŁE, LWA Z GŁOWĄ ORŁA I PTASIMI SKRZYDŁAMI. TAKIE POŁĄCZENIE RÓŻNYCH GATUNKÓW NAZWANO **HYBRYDAMI**.

W STAROŻYTNOŚCI WIERZONO, ŻE RÓŻNE DZIWNE STWORY ŻYJĄ NA KRAŃCACH ŚWIATA, W JASKINIACH, W MORZU LUB W WYSOKICH GÓRACH. BYŁY BARDZO NIEBEZPIECZNE DLA CZŁOWIEKA. BO WYOBRAZIE SOBIE NA PRZYKŁAD WALKĘ Z PRZECIWNIKIEM, KTÓRY MA CIAŁO LWA – JEGO SIŁĘ, ZĘBY I OSTRE PAZURY, GŁOWĘ KOZY Z TWARDYMI ROGAMI, A ZAMIAST OGONA WĘŻA, KTÓRY MOŻE SIĘ WOKÓŁ WAS OWIŃCĄĆ I MOCNO ZACISNĄĆ UŚCISK, ABY POTEM WPUŚCIĆ W WASZE CIAŁO BARDZO TRUJĄCY JAD. BRRR!

CHIMERA

TROCHĘ TO „CHIMERYCZNE” ZWIERZĘ ANI TO LEW, ANI KOZA, ANI WĄŻ

- ✗ pokonał ją Belerofont, na swym latającym rumaku – Pegazie

GRYF

MA W SOBIE SIŁĘ LWA I SZYBKOŚĆ ORŁA

- ✗ czasem ma też osłe uszy, symbol czujności
- ✗ poluje na woty, konie i nie pogardzi też ludzkim mięsem
- ✗ mieszka wysoko w górach
- ✗ w gnieździe gromadzi skarby, złoto i cenne kamienie

ZAGADKA SFINKSA

Co to za zwierzę obdarzone głosem, które z rana chodzi na czworakach, w południe na dwóch nogach, a wieczorem na trzech?

SFINKS

MA CIAŁO LWA Z GŁOWĄ KOBIETY I JESZCZE ORLE SKRZYDŁA I WĘŻOWY OGON

- ✗ był bardzo okrutny
- ✗ gdy ktoś nie znał odpowiedzi na jego zagadkę, zostawał rzucony w przepaść

KONKURS Z NAGRODAMI!

Wymyśl, jak może wyglądać hybryda, która łączy w sobie trzy różne zwierzęta. Niech jednym z nich będzie żyrafa. Narysuj ją. Możesz nadać jej imię. Zdjęcie rysunku lub skan wyślij do 30 października na adres: WPM@UM.WROC.PL z dopiskiem: **HYBRYDA**

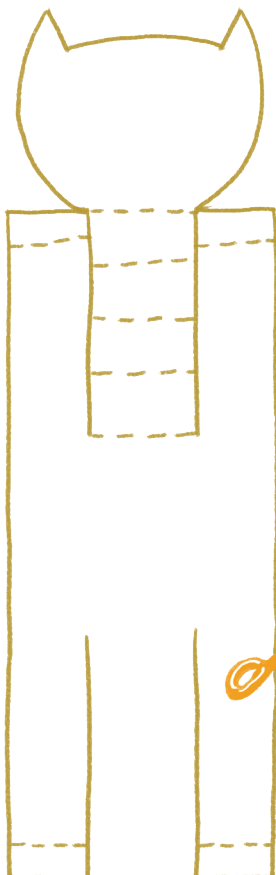
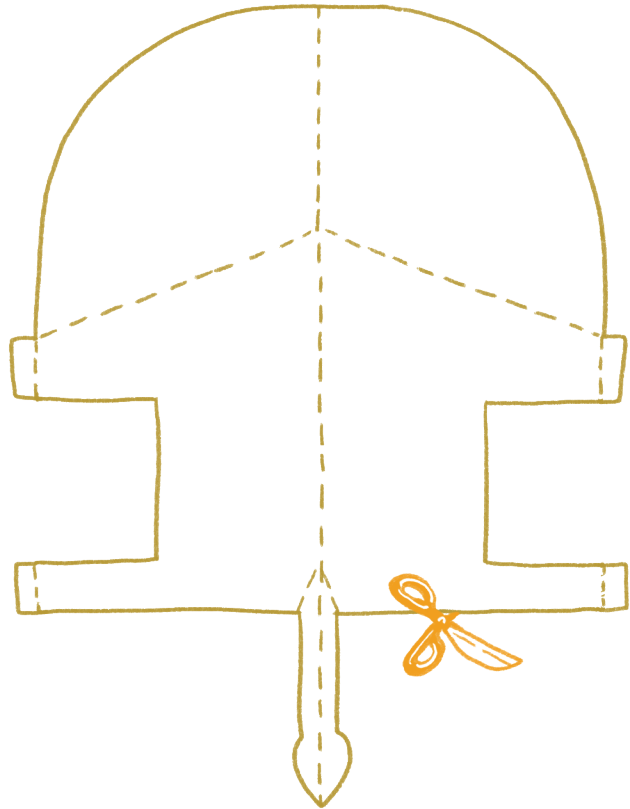
LEW i KOT z papieru

Co jest
potrzebne?

- dwie kartki papieru
(najlepiej grubszego)
- dwie nieduże tekturki
- kredki
- nożyczki
- klej

LEW

1. ZEGNIJ KARTKĘ NA PÓŁ.
2. NA JEDNEJ POŁOWIE NARYSUJ KONTURY LWA (WEDŁUG INSTRUKCJI NA OBRAZKU).
3. WYTNIJ GO.
4. ZAGNIJ KARTKĘ WZDŁUŻ PRZERYWANYCH LINII I WYWIŃ JĄ NA DRUGĄ STRONĘ.
5. DORYSUJ KSZTAŁT LWIEJ GŁOWY, GRZYWĘ, OCZY I NOS. POKOLORUJ OBRAZEK. ZEGNIJ KOŃCE LWICH ŁAP I POSMARUJ KLEJEM, PRZYKLEJ DO TEKTURKI.

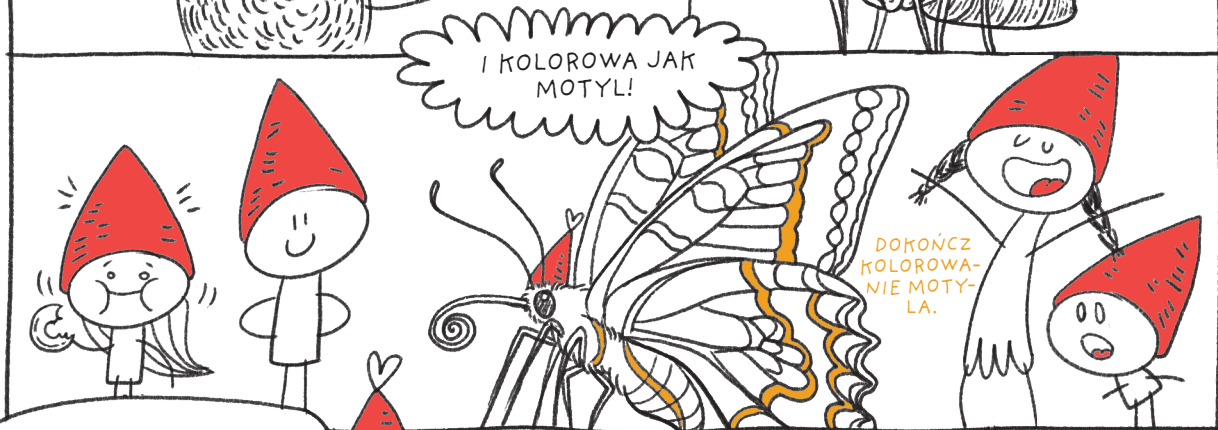
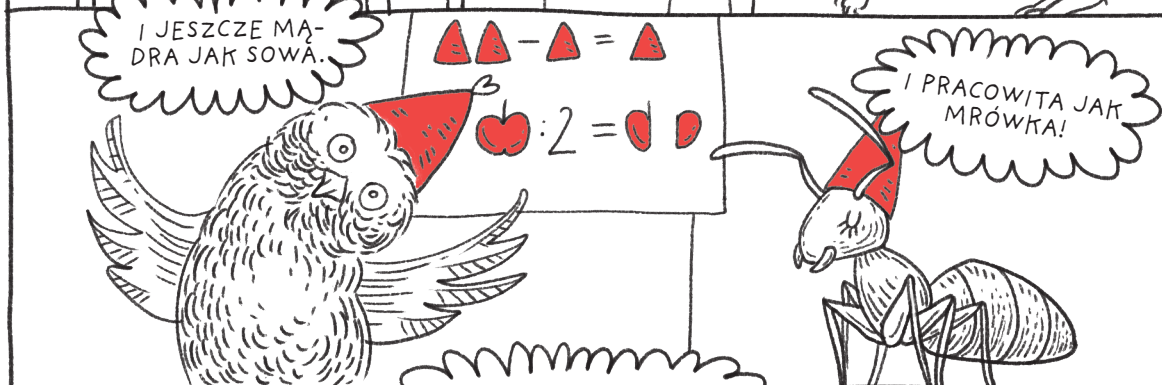
KOT

1. NARYSUJ NA KARTCE KONTURY KOTA (WEDŁUG INSTRUKCJI NA OBRAZKU).
2. WYTNIJ GO, ZEGNIJ W MIEJSCACH ZAZNACZONYCH NA OBRAZKU, ZAWIŃ OGON DO GÓRY.
3. DORYSUJ KOTU OCZY, NOS, WĄSY, POKOLORUJ GO (JEŚLI CHCESZ). PRZYKLEJ ŁAPKI DO TEKTURKI.

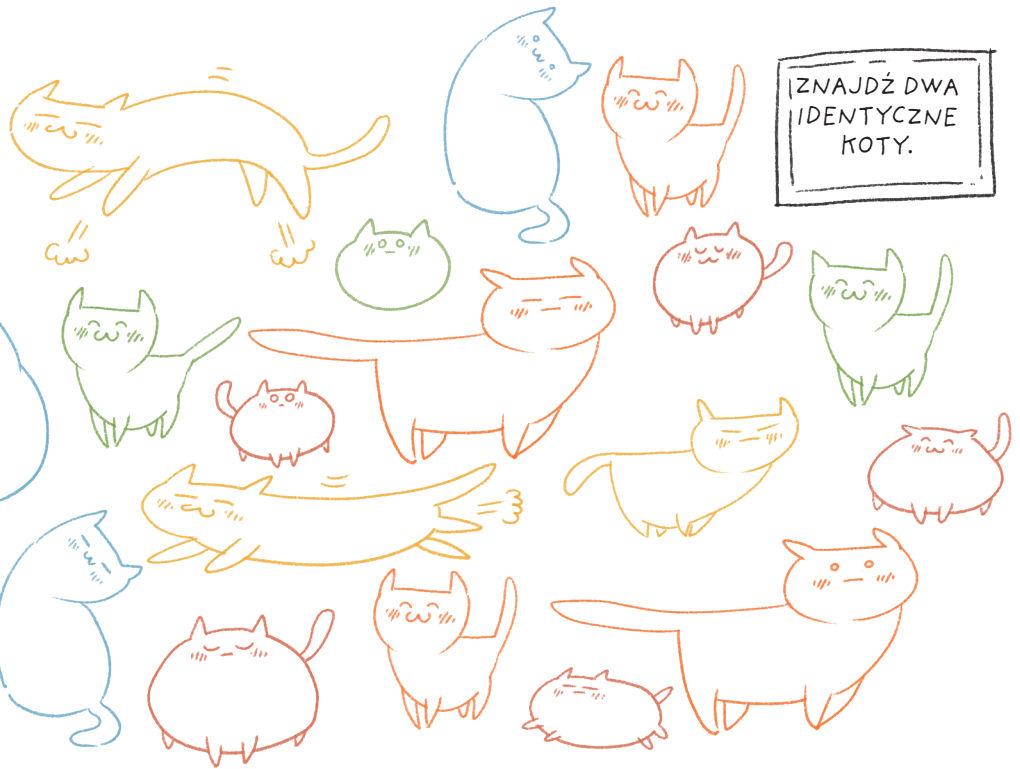

KRASNALORAMA

KĄCIK
KRASNALICY
NIEZABUDKI

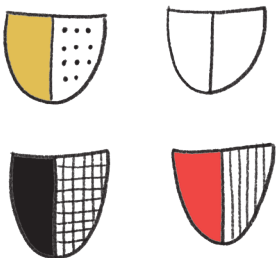
ZNAJDŹ DWA
IDENTYCZNE
KOTY.

ROZ-
SZYFRUJ
ZWROTY.
CO ONE
OZNACZA-
JĄ?

A TO CIEKAWIE!

DORYSUJ BRAKUJĄCE ELE-
MENTY I ZAZNACZ
BARWY NA HERBIE WRO-
CŁAWIA PRZY POMOCY
KROPEK I KRESEK.

JUŻ DAWNO TEMU WYMYŚLONO, JAK ZAZNACZYĆ KO-
LOR W HERBIE, GDY TEN NA PRZYKŁAD WYKUTY JEST
W KAMIENIU. KTOŚ WPADŁ NA PROSTY, ALE GENIALNY
SPÓSOB: KOLOR MOŻNA POKAZAĆ ZA POMOCĄ KRE-
SEK ORAZ KROPEK! TAKI SPÓSOB OZNACZANIA BARW
(TYNKTUR) NA RYSUNKACH JEDNOBARWNYCH LUB
W KAMIENIU NAZWANO SZRAFUNKIEM.

